

Handleiding leer-actief studievaardigheden

Het waarom van de cursus actief leren

Deze interactieve cursus is gemaakt voor kinderen aan het eind van de basisschool en het begin van de middelbare school. De cursus bereidt kinderen voor op het leren van toetsen. Schoolse toetsen bevatten vaak vragen op het niveau van het onthouden van feiten, en het begrijpen en toepassen hiervan. De hogere orde denkvragen zoals analyseren, evalueren en creëren worden vaak op een andere manier getoetst.

“actief leren leren” veronderstelt een manier van leren waarbij kinderen actief bezig zijn met het verwerken van de leerstof. Deze manier sluit aan bij de actuele visies over hoe wij leren. Door kinderen te leren hoe er het beste geleerd kan worden en ze door reflectie te laten ontdekken wat de manieren van leren is die aansluit bij hun persoonlijkheid hoopt Leer-Actief een bijdrage te leveren aan zelfverzekerde leerlingen.

In drietal basislessen worden de kinderen meegenomen in het nut van actief leren en leren ze verschillende (ICT) tools te gebruiken om dit actieve leren te versterken.

In het werkboekje staan verschillende opdrachten die aansluiten bij de lessen en onderdelen van deze cursus. Later kunnen de “tools van actief leren” toegepast worden binnen eigen projecten en methodes. Zo kan actief leren verder worden geoefend.

Kennis, inzicht en vaardigheden die aangeleerd worden

Het volgende geheel van kennis, inzicht en vaardigheden komt aan bod. Dit is tevens de structuur van het begeleidende gedeelte op de website. Kinderen kunnen hier zelfstandig mee aan de slag.

	Kennis	inzicht	vaardigheden
hersenen geheugen leren	<ul style="list-style-type: none"> - eenvoudige feiten en de werking van de hersenen, het geheugen en leren - vergeten is normaal en onthouden kan gestimuleerd worden -het leren van kennis inzicht en vaardigheden gaan niet op dezelfde manier. 	<ul style="list-style-type: none"> - eigen kwaliteiten door het doen van geheugentestjes -het nut van een combinatie van beelden, geluiden en tekst - het belang van herhalen en het uitleggen aan een ander 	
tip 1	<ul style="list-style-type: none"> - de principes van goed stampwerk: herhaling, vaak doen, in stukken verdelen, koppelen aan bestaande kennis. -diverse stamp- technieken zoals, ezelsbruggetjes, verhaalmethode, plaatsmethode 	<ul style="list-style-type: none"> - wanneer je gebruikt moet maken van stamptechnieken 	<ul style="list-style-type: none"> -ezelsbruggetjes zelf leren verzinnen -zelfhulpverhaaltjes bedenken om iets beter te onthouden -leren werken met overhoorprogramma's op de computer. Verschillende programma's worden aangeboden. Maak hier als begeleider een keuze.
tip 2	<ul style="list-style-type: none"> - principes van mindmapping in relatie tot inzichtelijk leren. 	<ul style="list-style-type: none"> - wanneer je gebruik moet maken van mindmapping? 	<ul style="list-style-type: none"> -het maken van een mindmap over voetbal -het maken van een mindmap over China -leren werken met mindmapprogramma's op de computer. Verschillende programma's worden aangeboden. Maak hier als begeleider een keuze.
tip 3	<ul style="list-style-type: none"> -het verschil tussen lagere orde vragen en hogere orde vragen en de taxonomie van Bloom -de principes van vragen stellen op meerdere niveaus in relatie tot leren. 	<ul style="list-style-type: none"> -inzien dat er verschillende soorten vragen zijn -snappen dat het bij de meeste toetsen gaat om de eerste kennis inzicht en toepassen. 	<ul style="list-style-type: none"> -het stellen van vragen op drie niveaus over de mindmap van China -het uitbreiden van de China mindmap

<p>tip 4</p>	<p>-kennis van het principe van vaardigheden trainen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • van makkelijk naar moeilijk • veel herhalen • nut van reflectie 	<p>-inzien wat past bij eigen leerstijl. -inzicht in manieren van zelfreflectie</p>	<p>het trainen van de vaardigheid actief leren, aan de hand van een drietal oefeningen</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. moeilijke woordenschat trainen 2. mindmap over een "klokhuis" onderwerp en hierover een mini spreekbeurt houden 3. mindmap maken over de ijsbeer en hierover vragen stellen. 4. Het voorbereiden van een toets over Antarctica. <p>kunnen reflecteren en zo nodig leergedrag aanpassen</p>
<p>tip 5</p>	<p>-kennis over de verschillende persoonlijkheidskenmerken die bij actief leren zouden kunnen horen</p>	<p>-inzicht in eigen kwaliteiten</p>	<p>-het kunnen reflecteren op eigen actieve leergedrag en zo nodig leergedrag aanpassen - hierin eigen persoonlijkheid meenemen.</p>

Er is bewust gekozen voor het aanleren van maar drie verschillende vaardigheden:

1. Het leren van feiten wordt geoefend met verschillende "**stamptechnieken**",
2. Het ordenen van gegevens en het leggen van verbanden wordt geoefend met **mindmappen**
3. Het verkrijgen van meer inzicht wordt geoefend met het **stellen van vragen** op verschillende niveaus van bloom. Belangrijk is het dat kinderen niet blijven hangen op het eerste niveau (het leren van kennisvragen) maar ook op hogere niveaus (het leren van inzicht en toepassingsvragen) bewust actief oefenen.

De lessen

Leer actief gaat uit van een korte bondige instructie die u aan de hand van de site kunt geven. Hierna kunnen de kinderen zelfstandig aan de slag met de oefeningen.

Drie lessen van 45 min vormen de basis van deze cursus. Tip 4 en 5 vormen een verdere inoefening van het geleerde. Hier kunnen naar behoefte meerdere lessen uit worden samengesteld. De drie aangeleerde vaardigheden kunnen gebruikt worden bij het leren van toetsen voor de zaakvakken.

Les 1:

U neemt de kinderen mee aan de hand van de site mee en leert hen over hersenen, geheugen en leren. De verschillende geheugentestjes zijn er leuk om te doen. Sommige kinderen kunnen dit heel goed. Laat hen vertellen hoe ze het gedaan hebben. Ga daarna verder met Tip 1: Hoe moet ik van buiten leren? Bespreek kort hoe je dit het beste kan doen d.m.v. verschillende stamptechnieken. Daarna kunnen de kinderen zelfstandig aan het werk. De verschillende manieren om jezelf te helpen iets van buiten te leren kunnen op de site

worden getoetst. Laat ook even kort even zien hoe het online programma werkt waarmee woorden geoefend kunnen worden.

Opdracht: Voer de opdrachten uit die op de site staan, oefen daarna de 25 Franse woorden.

Les 2:

U begint met de 25 Franse woorden test en vraag na welke tips ze toegepast hebben.

Tip 2 neemt de kinderen mee in een andere manier van leren, het maken van een mindmap. Bekijk het filmpje. Leg kort uit hoe het mindmapprogramma werkt, deze programma's zijn heel intuïtief. De kinderen hebben het zo in de gaten hoe dit programma werkt. Wijs ze erop dat de gratis versie genoeg mogelijkheden heeft voor deze cursus.

Opdracht: Maak een mindmap over China.

Les 3:

U begint deze les met een reflectie op de gemaakte mindmappen. Geef hierna een uitleg over de verschillende soorten vragen die er zijn. Leg uit dat het bij toetsen vaak gaat om lagere orde vragen, maar de hogere orde vragen zijn minstens zo belangrijk alleen minder toetsbaar.

Opdracht: Laat kinderen m.b.v. de vragenkaart vragen stellen over de mindmap van China.

Vervolglessen

De basis is nu gelegd. De kinderen hebben geleerd dat je actief leren kunt verbeteren door het gebruik van stamp technieken, mindmappen en vragen stellen. Dit kan verder inge oefend worden. Dit kan door de mogelijkheden die er genoemd zijn bij tip 4 en 5.

Het reflectieformulier "[help. ik krijg een toets](#)" is te gebruiken na deze cursus als reflectiemiddel om het geleerde toe te passen binnen andere contexten.